

דף צו.

- א. עין משפט א. אה"ע סימן צה סעיף ד
- ד. מציאת האלמנה^ד ופירות נכסיה לעצמה, דפטורים הם מפדיונה.
- ב. עין משפט ב. אה"ע סימן צה סעיף ג
- ג. כל המלאכות שעושה לבעלה עושה ליורשים, חוץ מהצעת המטה ומזיגת הכוס והרחצת פנים ורגליים.
- ג.ה. עין משפט ג.ה. יו"ד סימן רמב סעיף יט
- יט. כז. כל המלאכות שהעבד עושה לרבו תלמיד עושה לרבו^י, ואם הוא במקום שאין מכירין אותו אם אין לתלמיד תפילין בראשו שיש חשש שיאמרו עבד הוא, אינו נועל לו מנעלו ולא חולץ לו אותו.
- ז. עין משפט ז. יו"ד סימן רמב סעיף כ
- כ. כח. כל המונע תלמידו מלשמשו מונע ממנו חסד ופורק ממנו יראת שמים^י.
- וכל תלמיד שמזלזל בדבר מכבוד רבו גורם לשכינה שתסתלק מישראל.
- ז. עין משפט ז. אה"ע סימן צג סעיף כ.כג
- כ. כג. אין האלמנה ניזונית^ח ממשועבדים של הבעל או של היתומים,

- ד. שם מר"ז אמר שמואל, ורמב"ם ורי"ף כתבו שאין חייבין בפדיונה.
- ה. מגמ' ר"י בר חנניה דף צ"ו ע"א.
- ו. כמימרא דריב"ל וכדמפרש רבא ורב אשי בכתובות צ' ע"א. ורמב"ם בפ"ה מת"ת.
- ז. שם בגמ' מימרא דר' חייא בר אבא אמר ר"י, ומימרא דרב נחמן בר יצחק וכל המזלזל הוא מברייתא ברכות פ"ז ע"ב.
- ח. מגיטין מ"ח ע"ב וכתובות ס"ט ע"א.

וּאִם ט נִתֵּן הַבַּעַל קֶרְקַע בְּמִתְנַת שְׂכִיב מֵרַע, נִיזוֹנִית הָאִשָּׁה מִמְנָה אִם אֵין בְּנֵי חוּרִין.

הגה: כד. הקדיש נכסיו^י הוי כמתנת ברי ואינה ניזונית. ומדינא ממטלטלין אף שהם בני חורין אינה ניזונית^ב, אך אם תפסה אין מוצאין מידה. ואחרי שהגאונים תיקנו שתגבה כתובתה ותנאי כתובה ממטלטלין, ניזונית גם ממטלטלין גם אם לא תפסה.

הגה: כה. נתן מטלטלין^ל אפי' במתנת שכיב מרע, אינה ניזונית מהם.

כג. כט. תפסה האלמנה מטלטלין בין מחיים בין לאחר מיתת בעלה אפי' כיכר זהב, אין מוציאין מידה, אלא בי"ד כותבין מה שתפסה^מ וניזונית ממה שבידה עד שתמות והשאר יקחו היורשים.

הגה: לו. י"א דלא הוי תפיסה^ב אלא א"כ תפסה מרשות הרבים או מסימטא, אבל לא מרשות היורשין. והריב"ש^ס חולק.

הגה: לא. תפסה רק מפתחות החדרים לא הוי תפיסה, וכך אם תפסה ע"י שליח לא הוי תפיסה דאם^ע יתפוס השליח יותר ממזון ל' יום הוי תפיסה במקום שחב ליתומים.

ט. כלומר נתן לאחר, ואם נתן מתנת ברי מהיום ולאחר מיתה אם דינה כמתנת שכיב מרע, נחלקו בזה הפוסקים, ובטעם מתנת שכיב מרע, עיין בחו"מ סי' רנ"ב.

י. ר"ן בפ' המדיר. ומשמע אף שאדם שהוא שכיב מרע והקדיש נכסיו אין ניזונית מהם, אבל המעיין בר"ן עצמו יראה דזה אינו, דאינו עדיף כח הקדש מכח הדיוט בזה, כ"כ הח"מ. כ. דין זה הוא אף לדינא דגמ', דאע"ג דאינה ניזונית מהם בלא תפסה מ"מ בתפסה ניזונית, ח"מ.

ל. ממרדכי פ' נערה, מיהו אם נתן לבניו אפי' במתנת שכיב מרע ניזונית מהם, וי"ח דמתנת שכיב מרע לאחרים הוי כירושה אך תקנת הגאונים היא שניזונית מהם, כ"כ הח"מ.

מ. מכתובות צ"ו ע"א. ומה שאוכלת עד שתמות לאו דוקא, אלא או שתגבה כתובתה או במקום שיכולים היתומים לסלקה ע"פ התקנה, כ"כ הח"מ.

נ. ר"ן מפרק אלמנה מרש"י. וכל זה מדינא דגמ' אבל לאחר תקנת הגאונים אפי' מרשות היורשין מהני תפיסה, כך העלה הח"מ.

ס. ואפי' לריב"ש אם תפסה מעות אף מבית היורשים הוי תפיסה, כ"כ הב"ש ס"ק מ"ג.

ע. ומ"מ במזון ל' יום גם ע"י שליח מהני תפיסה מהיורשים. ח"מ.

עין משפט י.כ.ל. מ

אה"ע סימן צג סעיף יד

יד. יז. אלמנה ששהתה ולא תבעה מזונות מהיורשים, אם פ היא עניה, ממתנינים לה עד שתי שנים, ובעשירה עד ג' שנים, ואז איבדה מזונות משנים שעברו. אבל בפחות מהזמנים הנ"ל לא ויתרה, ואם היה בידה משכון של היורשים בתוך הזמן הזה, או שלוותה למזונותיה, לא ויתרה.

דף צו:

עין משפט א.

אה"ע סימן צג סעיף טו

טו. יח. חובת פ ההוכחה על היתומים כל ק זמן שלא נישאת האלמנה שהיא נטלה למזונות אם ישנו ויכוח ביניהם, ובלי ראייה מצידם תשבע היסת ותיטול.

טו. יט. נישאת האלמנה וישנו ויכוח על הכתובה, או מזונות העבר עליה להביא ראייה, או היורש של הבעל נשבע היסת ונפטר.

עין משפט ב.ג.

אה"ע סימן קג סעיף א

א. י. אלמנה מן האירוסין ש אם כתב לה כתובה או מן הנישואין אפי' לא כתב לה, מוכרת שלא בכי"ד לגבות כתובתה, ואינה צריכה הכרזה. ולא שנא אם מוכרת בבת אחת לכל הכתובה או שמוכרת לחלק

פ. זו דעת הרמב"ם אך לדעת הרא"ש בעינן תרתי לריעותא עניה ופרוצה ורק אז הפסידה, ויש להסתפק לרמב"ם בעשירה פרוצה אי דינה כעניה צנועה, כך העיר הח"מ.

צ. רמב"ם וגמ' שם הא דתני לוי. והיינו על מזונות העבר ואף דפרעו לה כתובה בכ"ד, כ"כ הטור והביאו הח"מ.

ק. דהנכסים בחזקתה והם באים להוציא ממנה, מה"ה ובבאר הגולה.

ר. כתובות צ"ז ע"א. ובמציעא ל"ב ע"א.

ש. דכך הלכה דרק אם כתב לה, כמבואר בשו"ע סי' נ"ד סעיף ו'.

ת. וטעם הדבר, כדי שלא תתבזה אשתו בכי"ד. ומ"מ בעי שבועה לפני שתמכור, כ"כ הח"מ.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ממנה, אבל א צריכה ג' הדיוטות בקיאים ב בשומת קרקע, ודווקא לעיקר ותוספת ג' אבל לנדוניא שהוא כחוב בעלמא, בעינן ביי"ד מומחין.

א. ב. מכרה בינה לבין עצמה שוה בשוה י מכרה קיים, וי"א דאינו מכר.

עין משפט ד. חו"מ פימן רנג סעיף ח

ח. ז. אמר השכיב מרע תנו מאתים זוז לבני כראוי לו, או לאשתי כראוי לה, או לבעל חובי כראוי לו, נוטלים הזוכים מקודם מאתיים זוז ה יותר מחלק הבכורה או מסכום הכתובה או מהחוב, ואח"כ נפרעים חובם או נוטלים חלקם המגיע להם ע"פ דין.

ח. ח. אמר תנו מאתיים זוז לבני בחלק בכורתו י, או לאשתי בכתובתה, לא יטלו שני הסכומים אלא או המאתיים זוז או חלק בכורתו, והאשה כתובתה או מאתיים זוז, וידם של המקבלים על העליונה לבחור היותר גבוה בסכומים.

ח. ט. אמר תנו מאתיים זוז לבעל חובי בחובו, אין לו אלא חובו ז, אם לא שאמר תנו מאתיים זוז לפלוני בעל חובי שג"כ בזה ידו על העליונה.

- א. ואפי' אחד מומחה ביניהם לא בעי, כ"כ הב"ש בשם הר"ן.
 ב. ולאחר תקנת הגאונים דאף במטלטלין, הא דנקט קרקע לאו דוקא דאף במטלטלין צריך ג' בקיאים בשומתם. ח"מ.
 ג. מלשון המ"מ יראה דאף נצ"ב גובה, וטעם הדבר שלא תתבזה בבי"ד, ח"מ.
 ד. כ"כ המגיד, דלא אמרו ג' אלא לכתחילה.
 ה. שאנו אומרים הלשון המיותר שאמר כראוי לו בא להוסיף לו על המגיע לו ע"פ דין. סמ"ע ס"ק י"ד.
 ו. ולא אמר כראוי לו, דאם היה אומר כראוי לו היה נוטל שניהם. סמ"ע ס"ק ט"ו. אבל בביאורים ס"ק ג' כתב שזה תמוה וגם אם היה אומר כראוי לו אינו נוטל שניהם אלא ידו על העליונה ליטול הסכום הגדול שיחפוץ בו.
 ז. דיותר מיחזי כריבית, אבל אם אמר לבע"ח כראוי לו שגילה דעתו משום הנחת רוח שעשה לו אותו פלוני, אין בכך ריבית ונותנים לו שניהם. סמ"ע ס"ק ט"ז.
 ואם אמר תנו מאתיים זוז לבני פלוני בירושתו והוא פשוט, אין לו אלא מאתיים זוז, מפני שיכול לגרע הירושה מהפשוט, תולין שלגרע. סמ"ע ס"ק י"ח. ובלבד שאמר שהשאר יחלקו הירורים, דבלא"ה אינו יכול לגרע אפי' הפשוט מחלקו לגמרי. ביאורים ס"ק ד'.

הגה: אם הנותן אמר בפירוש^ח אני נותן "במתנה" מאתיים זוז לפלוני בעל חובי או לאשתי הרי נוטלין מאתיים מלבד מה שחייב להם.

הגה: מי שאמר בתו תטול בנכסיו כו"כ ולא הזכיר לצורך נישואיה, הרי נוטלת המתנה חוץ מעישור הנכסים שלה^ט.

ח. מריב"ש סי' ת"פ.

ט. ב"י בשם הרשב"א, והטעם דבת בעישור נכסים היא בעלת חוב של האחים ולא בע"ח של האבא, וכיון שאביו אינו בע"ח שלה כלל בודאי מתנה נתן לה בנוסף לחיוב עישור נכסים שיש על האחים לא כן בתנו לאשתי שהוא שם חייב וע"כ ידה על העליונה בלבד. ביאורים ס"ק ו'.

*****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com